Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 60. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, MARCH 17, 1978 No. 60. VOL. LXXXV.

НТША ПЛЯНУЄ СПЕЦІЯЛЬНУ КОМІСІЮ ШЕВЧЕНКОЗНАВЦІВ ДЛЯ ВИКРИВАННЯ СОВЄТСЬКИХ ФАЛЬШІВ

Ню Йорк. — Наукове Т-во ім. Шевченка в Америці плянує звернутись до Української Вільної Академії Наук, Українського Вільного Університету, Гарвардського Інституту Українських Студій та інших наукових установ з пропозицією встановити спільну Комісію Шевченкознавців, одним з головних завдань якої було б постійно слідкувати та викривати совєтські фальшування творчости Шевченка та натягування і підпорядкування совєтським затіям сучасного шевченкознавства в Україні — поінформував проф. д-р Ярослав Падох, голова НТШ в Америці, учасників Святочних Сходин на пошану свого патрона Тараса Шевченка, що їх влаштувала Філологічна Секція цього Т-ва минулої суботи, 11-го березня, в пополудневих годинах в залі Пластового Дому.

З уваги на занедужання голови Секції проф. д-ра Василя Лева, Сходини відкрив в його заступстві о. проф. Мелетій Войнар, ЧСВВ. Науковий секретар НТША проф. д-р Микола Чировський дав стисле звідомлення про працю НТША за минулий 1977-ий рік, віддаючи окрему увагу науковій і публікаційній діяльності. Наукові доповіді виголосили: д-р Микола Вацик про „Історію першого видання Шевченкового „Кобзаря" та д-р Василь Вергун про „Тараса Шевченка в світлі геніології". Д-р В. Вергун, подавши ряд наукових доказів на те, що Шевченко в кожному відношенні відповідає встановленому в світі понятті генія, рівночасно доказував зусилля комуно-московських „опікунів" України, щоб Шевченка деґрадувати. Сходини, як згадано, закінчив проф. д-р Я. Падох.

ПРОВОДИ УККА І НТША РАДИТИМУТЬ ЦІЄЇ СУБОТИ

Ню Йорк. — Цієї суботи, 18-го березня, матимуть тут свої пленарні засідання Крайова Рада Українського Конгресового Комітету Америки і Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА.

Засідання Крайової Ради УККА відбудеться у власному приміщенні при 203 Друга евеню в год. 2.30 по полудні і на порядку нарад, крім формальностей відкриття, вшанування померлих, відчитання протоколу з попередніх нарад тощо, є інформація про особові зміни в Раді, звітування Контрольної Комісії за минулий рік — звітуватиме голова Комісії мгр Іван Винник, про фінанси УККА в минулому та проєкцією на майбутнє звітуватиме касир мгр Уляна Дячук, дальше звітуватимуть президент прод. Лев Добрянський, екзекутивний віцепрезидент Іван Олексин, референт молоді пані Слава Рубель, редактор „Квартальника" д-р Володимир Душник і адміністративний директор мгр Іван Базарко. Окремо буде обговорена справа недалекого вже Третього Світового Конгресу Вільних Українців, про який звітуватимуть члени Підготовчого Комітету Йосип Лисогір, проф. д-р Богдан Гнатюк і ред. Ігнат Білинський. Після звітів буде дискусія та ухвали. Пленарне засідання Крайової Ради попередить засідання Екзекутиви УККА в передполудневих годинах.

Пленарне засідання Управи НТШ відбудеться у власному приміщенні при 302 Вест 13-ій вулиці, починаючи від год. 10-ої ранку. На порядку нарад, крім формальностей та звітів членів Президії і їх обговорення, є звіти голів окремих Комітетів: 30-річчя НТША, Наукового Конгресу, Поширення видань, Набуття дому та Видавничої, а дальше: схвалення бюджету на 1978-ий рік, справа англомовного видання „Історії України-Руси" Михайла Грушевського, справа транслітерації та участь НТШ в мовній Конференції Гарвардського Наукового Інституту в травні ц. р. та ін.

В Канаді врочисто відзначено 60-річчя української державности

Вінніпеґ (КУК). — На заклик Централі КУК всі осередки української громади в Канаді урочисто відзначили 60-річчя української державности. Зокрема ці святкування відбуто більшими імпрезами в таких центрах як Едмонтон, Вінніпеґ, Торонто, Оттава, Монтреал та інші.

З тієї нагоди прем'єри провінцій і мейори міст проголосили в більших центрах тижні чи дні української незалежности. На цих святкуваннях, між іншими, виступили з промовами: Н. Кафик (міністер багатокультурности), албертський міністер Б. Юрко, шеф партії Н.Д.П. Ед Бродбент і прем'єр Манітоби С. Лайон.

Михайло Захарко очолив Пертамбойську Округу УНС

Перт Амбой, Н. Дж. (с. г.). — У вислідi Річних Зборів Комітету Відділів УНСоюзу Пертамбайської Округи, які відбулися тут в неділю, 12 березня ц. р., в залі Українського Народного Дому з участю 25 представників від вісьмох Відділів, одноголосно обрано на голову Округи УНС заслуженого союзового і громадського діяча Михайла Захарка, який є секретарем 349 Відділу в Менвіл, Н. Дж. До Управи, крім нього, увійшли Петро Литвин — заступник голови, пані Дарія Оріховська — секретар, Іван Бабин — скарбник, Стефан Мисак — організаційний референт і інж. Володимир Янів — пресовий референт. Контрольну Комісію очолив Корнило Галушка, а на членів обрано Юрія Лонишина і Василя Бойка. Почесним головою

Михайло Захарко

Округи є Владика Архиєпископ Марко.

Збори відкрив о год. 2:30 по полудні уступаючий голова Корнило Галушка загальним привітан-

(Закінчення на ст. 3-ій)

ВУГЛЕКОПИ І ПРАЦЕДАВЦІ ДІЙШЛИ ДО НОВОГО ПОРОЗУМІННЯ

Вашінґтон. — Представники робітничої спілки Об'єднані Вуглекопи та речники власників копалень у вівторок, 14-го березня, дійшли до нового, третього з черги, порозуміння щодо 3-річного робітничого контракту, після того, як членство профспілки минулого тижня відмовилося ратифікувати попередній договір, а президент Джіммі Картер тоді застосував закон Тефта-Гартлі, який дозволяє урядові проголошувати 80-денний „період охолоджування", тобто припинити страйк на 80 днів, щоб дати обом сторонам змогу дійти до остаточного порозуміння. Страйк вже існує понад три місяці.

Застосування закону Тефта-Гартлі не довело до масового повернення до праці вуглекопів, але коментатори вказують, що крок президента Картера відіграв важливу ролю щодо відновлення переговорів між представниками профспілки та власників копалень, що довело до нового порозуміння відносно контракту. Подробиць щодо нового контракту, який ще мусить бути ратифікований майже 160,000 членами робітничої спілки, у вівторок ще не подано, але стало відомо, що працедавці погодилися на компромісові вимоги шахтарів щодо покриття коштів шпитальної і медичної опіки та медикаментів, як також щодо більш справедливої розв'язки контроверсійного питання відносно пенсій для вже раніше емеритованих вуглекопів. Крім того, власники копалень погодилися на компромісову розв'язку щодо питання покарання лідерів „нелегальних" страйків, тобто страйків, що їх не проголошувала б крайова профспілка. Щодо підвишок в заробітніх платнях, то вони протягом трьох років виносили б 38.8 відсотка. У договорі, що його члени профспілки відмовилися ратифікувати минулого тижня, ці підвишки становили б 37 відсотків.

Речники шахтарів і працедавців передбачають, що рядове членство Об'єднаних Вуглекопів схвалить найновішу версію робітничого контракту, але ратифікаційна процедура триватиме 10 днів.

Совєтські науковці закликають припинити виріб невтронної зброї

Москва. — Тридцять два совєтські науковці звернулися із закликом до президента Картера припинити продукцію невтронної зброї і тим самим сповільнити ґльобальні перегони збройння. Текст звернення подало до публічного відома совєтське пресове агентство ТАСС в понеділок, 13-го березня. В повідомленні не сказано, чи заклик був висланий до президента Картера, чи його публікується перед запляновано висилкою.

В заклику совєтські науковці стверджують, що рішення президента Картера в справі продукції невтронної зброї буде „одним з найважливіших милевих стовпів" в історії перегонів нуклеарного збройння. Такими „милевими стовпами" вони уважають рішення скинути атомові бомби на Японію в 1945-му році і приступлення до продукції водневої бомби в 1950-му році. Совєтські науковці рівночасно перестерігають, що історія перегонів в нуклеарному збройнні виказує, що кожночасна перевага тої чи іншої держави була короткотривалою. „Ми не сумніваємось, що коли З'єднані Стейти пічнуть застосування невтронної зброї, їхній монополь на цей вид зброї буде дуже короткотривалий", заявили совєтські науковці.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ЦЕНТРАЛЯ КУК В ОБОРОНІ ЄДНОСТИ КАНАДИ

Вінніпеґ (КУК). — Під час симпозіюму, відбутого в студентському центрі Манітобського університету 9 березня 1978, асистент екзекутивного директора КУК, М. Спольський, представив становище Екзекутиви КУК в справі єдности Канади, вимагаючи рівної участи для національних меншин Канади, які разом репрезентують майже одну третю частину населення країни. На тому симпозіюмі виступали: сенатор Ґил Молґат і посол Квебеку, Денис Досон, та репрезентанти Комітету за незалежну Канаду.

„ЧОМУ ІВАСЬ НЕ ЧИТАЄ" В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк. — Цієї п'ятниці, 17-го березня, Спілка Українських Журналістів Америки і Літературно-Мистецький Клюб влаштовують спільно вечір „Чому Івась не читає", присвячений проблематиці дитячої і молодечої преси і літератури. Доповідатимуть проф. Володимир Барагура і ред. Ольга Кузьмович. Вечір відбудеться в приміщенні ЛМКлюбу при 136 Друга евеню в год. 7.30 вечора.

ВІДЗНАЧЕННЯ РОКОВИН ШЕВЧЕНКА В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сиτі, Н. Дж. — Заходами місцевого Відділу УККА тут в неділю, 19-го березня ц. р. о год. 4-ій по полудні в залі Українського Народного Дому при Фліт вулиці відбудеться святочне вшанування пам'яти Кобзаря України Тараса Шевченка. В програмі: доповідь ред. Івана Кедрина-Рудницького, виступ хору 71-го Вдділу СУА під диригентурою інж. Д. Олійника і рецитації Євгенії Рубчак, Степана Сірого і учнів Школи Українознавства.

„РІДНА ШКОЛА" В НЮАРКУ ПРОГОЛОШУЄ СТИПЕНДІЮ

Нюарк, Н. Дж. — Місцеве Т-во „Рідна Школа" проголошує стипендію на Педагогічний Курс в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, Німеччина, від 17-го липня до 11-го серпня 1978 року. Зголошення враз із життєписом і зобов'язанням вчити в Школі Українознавства в Нюарку-Ірвінґтоні слати на адресу: Ridna Shkola, 1015 Sanford Ave. Irvington, N. J. 07111.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „САМОПОМОЧІ" В НЮ ЙОРКУ

В неділю, 19-го березня ц. р., о годині 1:30 по полудні тут в домі „Самопомочі" при 98 Друга евеню в Ню Йорку відбудуться Звичайні Загальні Збори місцевого Відділу „Самопомочі". На порядку нарад звіти та вибір Управи і вибір делегатів на Загальний З'їзд О У А „Самопоміч".

ІЗРАЇЛЬ ПРОДОВЖУЄ ВІДПЛАТНУ АКЦІЮ ПРОТИ ПВО; САДАТ ТАВРУЄ ТЕРОРИЗМ ПАЛЕСТИНЦІВ

Єрусалим/Бейрут/Каїр. — У середу, 15 березня, ізраїльські збройні сили продовжували свою відплатну акцію проти баз Палестинської Визвольної Організації (ПВО) на території Ливану, атакуючи ці бази піхотинними та танковими з'єднаннями, літаками, як теж воєнними кораблями. Ізраїльські військові частини атакували через цілий ливансько-ізраїльський 49-милевий кордон, винищуючи бази ПВО у південній частині Ливану, як також відбулася висадка ізраїльських частин з кораблів біля портових міст Тір і Сидон. Згідно з повідомленнями пресових агентств, „гори біля кордону горять" від воєнних акцій, що їх викликав терористичний напад членів ПВО минулої суботи біля Тель Авіву, коли згинуло понад 30 ізраїльських громадян, як теж більшість із терористів.

Відплатна акція Ізраїля наступила три дні після терористичного нападу на ізраїльську територію і після заяви прем'єра Менахема Беґіна, що його країна „відітне злющу руку" палестинських партизанів.

Деякі спостерігачі твердять, що до ізраїльських з'єднань прилучуються частини ливанців-християн, які протягом довшого часу ведуть боротьбу з ПВО та екстремістичними колами ливанських мусулманів.

Посилаючи свої військові частини на територію Ливану, ізраїльський уряд зазначив, що метою цієї акції є „запевнити безпеку Ізраїля та його населення" перед майбутніми нападами з боку ПВО, а не воювати проти Ливану та мирного населення тієї арабської країни.

Ця відплатна акція Ізраїля — це найширше закроєнний напад на палестинські бази в Ливані від вересня 1972-го року, коли ізраїльські військові частини протягом двох днів воювали на ливанській території.

Перед тим заки ізраїльські з'єднання у вівторок перейшли ливанський кордон, єгипетський президент Анвар ель—Садат наатврував суботній напад палестинських партизанів „безвідповідальним" та „сумною і трагічною подією". Садат — це перший арабський лідер, який засудив цей напад членів ПВО, але він в той самий час закликав до продовження старань щодо замирення на Близькому Сході, кажучи, що остаточне замирення можливе тільки тоді, коли буде розв'язана проблема палестинських арабів, які, на думку Садата, мають мати право на „національне самовизначення". Підкреслюючи, що він засуджує суботній напад членів ПВО на територію Ізраїля, Садат закликав усі заінтересовані країни і фракції на Близькому Сході „закінчити із цим зачарованим колом", яке тільки спричинює напади і відплатні акції, а ці акції викликують наступні напади.

Аналітики побоюються, що виступ Садата може ще більше погіршити відносини між Єгиптом і палестинськими арабами, зокрема ПВО. Крім того, існує можливість, що Сирія, яка межує з Ливаном та Ізраїлем, може післати свої військові частини на допомогу палестинським партизанам, які відступають перед натиском ізраїльських з'єднань.

Уряд ЗСА, який вже кількакратно натаврував суботній напад палестинських партизанів, почав переглядати діяльність і статус різних бюр Палестинської Визвольної Організації на території ЗСА, зокрема в Ню Йорку, де ПВО має статус „обсерватора" в Об'єднаних Націях.

Куба не скриває своєї участи у війні в Етіопії

Гавана, Куба. — Ройтер інформує, що Куба, мабуть перший раз від початку війни в Етіопії, опублікувала в газеті „Гранма" фотознімки кубинських вояків-летунів, танкістів, артилеристів, піхотинців тощо, які беруть активну участь в боротьбі проти, як пише газета, „сомалійських напасників" в провінції Оґаден. Газета описує також частину бою за місцевість Їджіґа і про труднощі, які зустрічають кубинські вояки в африканській гійні. „Гранма" також віднотовує совєтську допомогу Етіопії і стверджує, що „спеціялісти і дорадники з інших соціялістичних країн" допомагають Етіопії у цій затяжній боротьбі. Газета однак не називає країн по імені. Не відомо ще чи Совєтський Союз і Куба виведуть свої військові частини з Оґадену, а опісля з Етіопії, якщо дійде до замирення в Африканському розі. Згідно з цим же повідомленням та інформацією Державного департаменту ЗСА, бої в провінції Оґаден вже припинились, а речник Білого Дому Годінґ Картер заявив кореспондентам, що фактично війна в Етіопії закінчилась і що етіопійські, кубинські й інші допоміжні військові частини не перешкоджали Сомалії при виведенні її військ і не нарушували сомалійського кордону. Годінґ Картер також повідомив, що ЗСА вишлють внедовзі свого представника до Сомалії. Політичні обсерватори не виключають, що цим високим предстаником уряду ЗСА буде заступник державного секретаря для африканських справ Річард Муз. Асистент проф. Збігнєва Бжезінського, дорадника президента Картера для справ крайової безпеки, відмітив, що минулого місяця представники ЗСА побували в Етіопії з подібною місією.

У Москві засудили К. Подрабінека

Москва. — Кіріль Подрабінек, брат дисидентського активіста Александра Подрабінека, був засуджений тут у вівторок, 14-го березня, на два і пів року ув'язнення за посідання зброї і амуніції, згідно з повідомленням пресового агентства Ройтерс.

А. Подрабінек, який є членом дисидентської групи слідкування за зловживанням психіятрії в СССР, заявив західнім кореспондентам, що його брата Кіріля засуджено після дев'ятьгодинного суду, на який власті допустили тільки кількох членів родини і приятелів.

Місцеві дисиденти ще минулої суботи і неділі роздали кореспондентам заяву, в якій сказано, що суд над К. Подрабінеком має „яскраве політичне забарвлення" та що його судять не за кримінальний злочин, а за його спротив „системі терору і схоплювання закладників органами КҐБ". Під заявою підписалося 46 дисидентів.

Дисиденти заявили, що „зброя", яку знайдено в К. Подрабінека, була попсована пістоля для вжитку під водою.

ІТАЛІЙСЬКА КОМУНІСТИЧНА ПРОФСПІЛКА ЗІРВАЛА ЗВ'ЯЗКИ ЗІ СВІТОВОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ ПРАЦІ

Рим, Італія. — Пресові агентства інформують, що опанована комуністами профспілка італійських робітників зірвала зв'язки зі Світовою Федерацією Праці, контрольованою майже повністю Москвою. 266-членна Рада Генеральної Конфедерації Італійських Робітничих Спілок, яка контролює майже половину зорганізованого робітництва в Італії, проголосувала вийти із Світової Федерації та встановити ближчі зв'язки із західніми робітничими спілками, включно з Американською Федерацією Праці — Конгресу Індустріяльних Організацій. Рада однак заявилась за висилкою обсерваторів за з'їзд Світової Федерації Праці, який має відбутися на слідуючий місяць в Празі. Рішення про вихід італійської профспілки було зроблено вже раніше, мабуть у пов'язанні зі зміною політичної орієнтації італійської Комуністичної партії і намаганням вирватись з-під контролі Москви. Існують також можливості, кажуть політичні обсерватори, що італійські комуністи, увійшовши як урядова партія до керівництва державою і пообіцявши піддержувати всіма силами уряд Джулія Андреотті, який був заприсяжений в понеділок, 13-го березня ц. р., хочуть на практиці показати свою незалежність від директив Москви і тим самим здобути собі довір'я серед демократичних партій та евентуальну піддержку мас в майбутніх парляментарних виборах.

Перед голосуванням Ради Генеральної Конфедерації її речник Альдо Боначіні заявив, що Світова Федерація Праці є перестарілою організацією, яка не сповняє вже своїх завдань і не обороняє ефективно робітничих інтересів в світі. Все, що робила в останньому часі Світова Федерація, це поладнування спорів між поодинокими національними профспілками, які домагалися більшої свободи. Боначіні вважає, що продовження членства італійської профспілки у таких обставинах було б незгідне з прагненням великої більшости італійських робітників і їхнього проводу. Італійська Конфедерація Праці і Французька Робітнича Конфедерація були одинокими західніми членами у Світовій Федерації, які користувалися виїмковим статусом і з їхнім голосом мусіли рахуватися московські наглядачі. Рішення італійської Конфедерації Праці зустрінулось з критикою багатьох комуністичних профспілок, контрольованих урядами. Східнім комуністам особливо не сподобалися нат...ки італійців на зв'язки з Американською Федерацією Праці, яка стоїть на виразних антикомуністичних позиціях.

ХРОНІКА ОБОРОНИ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Виступи А. Фединського перед американцями

Клівленд (УІС „СМОЛОСКИП"). — Андрій Фединський виступив з доповідями про рух опору в Україні на таких форумах: 13 грудня 1977 р.: в клівлендському Міському Клюбі на Громадських Зборах в справі людських прав. На Зборах, на яких модератором був проф. М. Пап, виступили представники поляків, мадярів і литовців. Українську групу заступав А. Фединський, який говорив про оборону людських і національних прав в Україні. Інформація про ці Збори була опублікована в бюлетеню Міського Клюбу Клівленду „Місто" (ч. 15).

8 лютого 1978 р.: на симпозіюмі „Людські Права в СССР і Східній Европі", який був зорганізований організацією „АКЦІЯ" і спонзорований двадцятьма різними організаціями, а в тому і детройтським Комітетом Оборони Людських Прав в Україні (очолює Маруся Зарицька). На симпозіюмі, який тривав п'ять днів, виступали Л. Алексеєва, проф. Зві Ґітельман, Т. і Є. Янкелевичі, конґр. А Міква, проф. Я. Гросс, д-р, д-р В. Турчин і інші. В часі симпозіюму була влаштована виставка творів українського самвидаву англійською мовою. А. Фединський говорив на тему „Криза людських прав в Україні".

15 лютого 1978 р.: на Дж. Карол університеті біля Клівленду. А. Фединський говорив н. т. „Про людське рабство в Східній Европі". Напередодні цієї лекції, яка була призначена для студентів, в університетській газеті „Ді Карол Нюс" появилася на першій сторінці велика стаття п. заг. „Бувший стипендист Фулбрайта Фединський відкриває дійсність", в якій інформується про поїздку його до Београду, арешт та про київську Українську Гельсінкську Групу.

17 лютого: На конференції Українсько-Американської Асоціяції Правників в Детройті, де доповідав н. т. „Людські права і дисидентський рух в СССР".

Участь в Конференції Міжнародної Асоціяції Дослідів

Двоє представників „Смолоскипу", Андрій Каркоць і С. Ебнер, взяли участь в річній Конференції Міжнародної Асоціяції Дослідів, яка відбулася 22-25 лютого у Вашінгтоні і яку очолює проф. Г. Кельман з Гарвардського університету. На Конференції багато уваги було присвячено питанню людських прав, детанту і деколонізації і на ній виступали, серед багатьох інших доповідачів, М. Шнайдер від Державного департаменту, Б. Вітейкер (директор Групи Прав Меншин, Англія), П. Баєр (представник голляндської Міжнародної Амнестії) і інші. Українські представники мали змогу познайомитися з багатьма учасниками Конференції, поінформувати їх про українських політв'язнів та передати деяку інформаційну літературу. Користаючи з побуту у Вашінгтоні, українські представники відвідали конгр. Д. Фрейзера (дем. Міннесота) та сенаторів Мюріел Гамфрі і В. Андерсона, з якими обширно обговорили справу репресій в Україні, ув'язнення членів київської Української Гельсінкської Групи і американської виставки в Києві.

Участь в Конференції Державного Департаменту ЗСА

27-28 лютого 1978 р. три представники вашінгтонського Комітету Гельсінкських Гарантій для України — д-р Т. Закидальський, А. Каркоць і С. Ебнер, поруч з іншими українськими представниками, взяли активну участь в Конференції, присвяченій питанню людських прав, яку влаштував Державний департамент і на якій виступали його високі урядовці. Українські

(Закінчення на ст. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Моральна перемога

Минулого тижня речники Державного департаменту, а також президент Картер на пресовій конференції повідомили, що президент Сомалії Мохаммед Сіад Барре погодився відтягнути з провінції Оґаден в Етіопії усі свої військові частини і закликав усі інші держави, замішані у конфлікті між Етіопією і Сомалією, зокрема Совєтський Союз і Кубу, піти за його прикладом та відтягнути з Африканського рогу військові частини Куби і совєтських „дорадників", щоб таким чином дати можливість обидвом державам шляхом переговорів полагодити спірні пограничні справи. Політичні обсерватори звертають увагу, що ця децизія сомалійського президента була зроблена у висліді посиленої однотижневої дипломатичної акції уряду ЗСА, до чого, зрештою, признався президент Картер на пресовій конференції в Білому Домі. Картер, відповідаючи на численні запити кореспондентів, висловив був також переконання, що вслід за рішенням президента Барре підуть уряди Етіопії, СССР і Куби, а тоді можна буде проголосити в Оґадені завішення зброї в районі Оґадену, звідки Сомалія розпочала евакуацію своїх військ, і розпочати переговори про замирення. Державний департамент передав в цій справі офіційного листа совєтському амбасадорові у Вашінґтоні Анатолієві Добринінові, але покищо не одержав ще жадної відповіді з Москви.

Дипломати в столиці ЗСА погоджуються з думкою, що ініціятива ЗСА знайде повну піддержку в багатьох країнах світу, зокрема африканських і арабських, які побоювались, що Етіопія, заохочена кубинською військовою піддержкою, совєтською модерною зброєю і високими совєтськими старшинами, які перебрали керівництво боїв у свої руки, не зупиниться на кордоні Сомалії, а удар Етіопії на Сомалію міг спричинитись до поширення конфлікту і до ускладнення міжнародних відносин в загальному.

Треба однак сумніватися у щирості і добрій волі комуно-московських імперіялістів, які вже віддавна намагаються поширити свої впливи в Африці, щоб таким чином послабити там позиції „капіталістичного світу", зокрема ЗСА. Засади цієї агресивної совєтської політики дуже прості: Москва використовує нехіть африканських народів до деяких західніх країн, колишніх колоніяльних панів, й за допомогою пропаґандивно-визвольних кличів антиімперіялістичного характеру підсичує цей вогонь ворожнечі, а рівночасно дає цим країнам „допомогу" у формі кредитів на закуп зброї і військового виряду. Раніше цю тактику Москва стосувала в Єгипті, Сирії, Іраку, Лівії, а після закінчення совєтсько-арабської приязні кремлівські диктатори звернули свою „пильну увагу" на Африку, зокрема на Анголю, Сомалію, а опісля на Етіопію, яка для Москви є стратегічно вигідною, бо, осадившись там, московські імперіялісти можуть контролювати деякі морські шляхи, які ведуть до Суезького каналу.

Тому трудно погодитися з думкою про якенебудь відтягнення кубинських і совєтських військових частин з Етіопії, ба навіть з провінції Оґаден, яка знадобиться Москві і прокомуністичному урядові Етіопії для випадів проти непослушної Сомалії, яка покинула „соціялістичний" і перекинулась до „капіталістичного" табору. Москві і її спільникам не слід вірити, бо вони ніколи не додержувались даних ними обіцянок і міжнародних договорів. Мілітаризм є сьогодні невід'ємною частиною совєтської системи, а поширення впливів в Африці є головною ціллю комуно-московських імперіялістів. Все одно дипломатичні ходи З'єднаних Стейтів Америки треба вважати моральною перемогою, бо вони зуміли поставити Москву і її спільників перед альтернативою: зберегти обличчя і вивести свої війська, або залишитись агресором в Етіопії.

Софія Наумович

„ПРОЩАВАЙТЕ, ЛЮДСЬКІ ПРАВА!"

Париж. Так назвав свою статтю Жан-Франсуа Ревель в „Експресі" за 5 березня 1978 р. з додатком: Беоґрад. Читаємо в ній, м. ін.: „Совєти — великі знавці дістати всілякі полегші без того, щоб дати щось від себе. Відкидаючи уступ про людські права в останньому акті, СССР дав Заходові шах і мат. Бож він уже дістав це, що хотів, у заміну за вдавані обіцянки. Уже 1975 р. у Гельсінках він дістав офіційне признання непорушности своїх кордонів, а також право всадитися в Африку, не говорячи про фінансову допомогу. Вигравши все, навіщо зупинятися над людськими правами, дотримуватися яких навіть ніхто серйозно його не просив?.. Усе це свідчить, наскільки десталінізація лівизни на Заході поверхова. І так довго як пануватиме у вільних країнах страх, щоб не показатися „реакціонером", поборюючи комуністичні замахи на людські права, так довго справжня реакція матиме безличність узурпувати собі вигляд прогресизму, а тоталітаризм — „відпруження"..."

Немеще песимістично проходила пресова конференція (з великою участю журналістів) Комітету під довгою назвою: „координації і підтримки боротьби народів СССР і Сходу" (КАЛПЕУ) 6 березня 78 р. у залі Мютюаліте. Членами цього комітету є представники країн: Східньої Німеччини, Вірменії, Болгарії, Польщі, Румунії, Чехо-Словаччини й України, як зазначено в запрошеннях, а у програмі конференції взяли участь пп. Лепренс-Ренґе, Г. Картан, Д. Жакобі. Свідоцтво про Комітети сприяння Гельсінкського договору дали Леонід Плющ і Тетяна Ходорович.

(Надиво Т. Ходорович, не зважаючи на свій напад на Л. Плюща на сторінках української преси, на трибуні конференції у Парижі дуже „дружньо" з ним щебетала...).

Наради відкрив і ними провадив проф. Картан, жалуючи, що не міг прибути проф. Львов, власник „Нобеля", який повернувся з Беоґраду огірчений і ображений. Зразу ж після того дав слово адвокатові Жакобі, який, хоч і сподівався, що з того вийде „пшик", все ж таки, разом з іншими адвокатами, домагався допущення їх до московських процесів. Західні адвокати не дістали від москалів візи, ні навіть відповіді. Пренс-Ренґе підтвердив слова проф. Львова, з тим, що передав йому окреслення Беоґраду як „фарси", у якій представники держав „довго говорили, щоб нічого не сказати", як теж пропозицію, щоб такі Беоґради „бойкотувати" й це мала б бути нова діяльність КАЛПЕУ разом із посиленням інформації й освідомленням громадської опінії.

Т. Ходорович повторяла все те, що говорили досі московські „дисиденти", які так численно прибувають на Захід, і, не мавши яскравішого прикладу, взяла його з України, а саме, прочитала листа Левка Лук'яненка, якого поновно запроторили на 15 років (разом з попереднім присудом — 30 рр.!) за те, що „посягнув на цілість Совєтського Союзу", бо хотів відірвати Україну... Одначе, що дуже разило в її промові, то це, що вона весь час говорила про „совєтський народ".

Леонід Плющ говорив нашою рідною мовою, а перекладав дуже точно д-р Кирило Митрович на французьку. Він заявив, що Франція багато зробила для вирвання деяких політичних в'язнів з СССР, одначе це робилося дипломатичною і таємною дорогою. Але не йдеться про одиниці, а навпаки, слід натискати публічною опінією, зокрема треба проникнути до профспілок, щоб вони зацікавилися долею підсовєтського робітника, тимбільше, що там уже створилася вільна профспілка, яку переслідують. Математики збирали підписи за амнестію для політв'язнів у всьому світі, а Міжнародна Амнестія зібрала всього мільйон, а чейже синдикати могли б зібрати багато більше. Досі тільки американські синдикати підтримали робітників у СССР, а Міжнародна федерація робітників — ні. Коли на Заході мовчать, то там можуть спокійно тортурувати людей! Досі тільки один робітник міг виїхати з СССР. Українська група сприяння Гельсінок ствердила, що українці підлягають найбільшій дискримінації й їх „видворюють" тільки на Схід до концтаборів. В Англії під час нашого виступу Марія Виханська заявила, що її сина не випускають з СССР, а моєї матері і сестри теж ні, бо вони знають совєтські „секрети". Мати — це оця Ланінова „куховарка, що мала б керувати державою" (Леніновий вислів), а сестра як медсестра — лікувати. Погіршилася тепер татарська і релігійна справа — їх переслідують, антисемітизм насаджують далі. Робітників за критику і домагання елементарних прав — арештують. Про це говорив Клебанов. Український поет Стус працює в копальнях золота в таких умовах на засланні, що хотів би повернутися в табір. Лісового — комуніста так само переслідують як релі-

(Закінчення на ст. 4-ій)

В. Сварог

МИНУЛЕ Й МАЙБУТНЄ КОМУНІЗМУ

II

Створення „народних фронтів" боротьби проти фашизму допомогло СССР здобути вплив на маси та чинити вплив на деякі европейські уряди. Але цілковите підкорення комуністичної політики всім змінам в совєтській дипломатичній тактиці та застосування метод совєтської політичної поліції під час громадянської війни в Еспанії знову ізолювали комуністів від мас. Коли ж після укладення пакту з Гітлером совєтські комуністи „виправдали" нацистський напад на Польщу, їх вплив на Заході впав якнайнижче.

Гітлерівське вторгнення в СССР дало західнім комуністам новий шанс. Вони здобули нову популярність, особливо серед молоді. Комуністи були влучені в деякі уряди, що постали в Европі після війни — не лише на Сході, а й на Заході. Проте, присутність комуністів у західних урядах залежала від рівнобіжної присутности некомуністичних партій у Східній Европі; але некомуністичні партії на Сході були незабаром „вилучені"...

Вплив західньоевропейських комуністів зменшився, ще більше після того, як совєтчики не дозволили своїм східньоевропейським сателітам узяти участь у пляні Маршалла, та наказали західньоевропейським компартіям саботувати післявоєнну реконструкцію масовими страйками. На комуністів почали дивитися як на агентів ворога у „холодній війні". Коли ж Західня Европа домоглася економічного прогресу, то роля комуністів там стала абсурдною. Викриття сталінових злочинів та подавлення збройною силою робітничих заворушень у Східній Европі ще більше підірвали довір'я до совєтського „моделю". Компартії Східньої Европи почали шукати інших шляхів для своєї пропаґанди.

Перші кроки в цьому напрямі зробили італійські комуністи на чолі із здібним тактиком Берлінґуером. Вони заявили, що російські й східньоевропейські комуністи застосували форму соціялізму, побудовану на відсталих історичних і культурних основах, а на Заході соціялізм має бути осягнений демократичними методами. Зміни в доктрині дорівнюють відмові від ленінської засади партійної диктатури. Позиція італійців вплинула й на еспанських, а згодом і на французьких та японських комуністів.

Комунізм не відіграв жадної ролі в історичній ліквідації колоніяльних держав, що почалася невдовзі після Другої світової війни. Сталінська догма, що колоніяльні революції можуть бути успішними тільки під проводом комуністів, була цілковито заперечена американським відходом з Філіппін, британським залишенням Індійського субконтиненту та визвольними рухами в Індонезії й пізніше в Альжірі, якими керували не-комуністи. Північний В'єтнам і досі є єдиною країною, де самостійність здобуто під керівництвом комуністів.

Але сказане вище не являє собою адекватного мірила для ефективности комуністичної ідеології в новому „Третьому світі". В 1955 році китайські комуністи на Бандунґській конференції переконували азійських лідерів, що єдиною загрозою для їх незалежности є західній імперіялізм. У 1956 р. Хрущов заявив, що нові держави повинні створити „зону миру" разом із „соціялістичним табором". Відтоді комуністичні держави та місцеві компартії намагалися заманити якнайбільше недорозвинених країн на „некапіталістичний шлях розвитку". Антизахідній вплив комуністичної ідеології на недорозвинені країни був чималий.

Цей вплив не є лише наслідком звабности ленінської теорії імперіялізму для інтелектуалістів колишніх колоніяльних або напівколоніяльних країн. Він оснований також на усвідомленні того, що ринкова економіка в західньому стилі не може розв'язати економічних проблем незахідніх країн, а західня плюралістична демократія зі свободою дій для груп з різними інтересами утруднює послідовну політику економічного розвитку в умовах бідности.

Ці істини були визнані й багатьма західніми вченими й експертами. Західні уряди загалом не наполягають на економіці вільного ринку як на невідмінній передумові для надання допомоги недорозвиненим країнам. Ці країни радо приймають допомогу з тим, щоб розвиватися на шляху, який подекуди не є ні ліберально-капіталістичним, ні комуністичним. Але вони все ще ставляться до Заходу з недовір'ям, що його підсилюють своєю пропаґандою комуністи.

* * *

Отже комунізм, після того, як він на деякий час послабив декотрі західні демократії в міжвоєнний період, не зміг здобути перемогу в якійсь західній країні зсередини. Але він став загрозою Заходові своїм впливом у незахідньому світі.

* * *

Комунізм, домігшись ідеологічного роз'єднання світу, звузив обшир, на якому можуть бути ефективні вартості західньої цивілізації. Він прирік їх на підпільне існування в Східній Европі.

(Продовження буде)

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Степан Підкова. ЖАРТИ ЖАРТАМИ. Збірка фейлетонів. Детройт, ЗСА, 1977, ст. 176.

Степан Підкова в листі до автора цих рядків запитується мене, чи „може вже й я не наважуюся писати рецензії на живих письменників, щоб не збільшувати кількости ворогів на свою голову?!" Він просить мене, щоб я дав йому про це знати, щоб не чекав ще за свого життя рецензії від мене на його „Жарти жартами".

Степан Підкова в минулому році 1977 відзначив, мабуть сам, своє 70-ліття і майже 50-ліття своєї літературної праці (почав писати 1929 року), але вже в 1931 році був арештований і пізніше переслідуваний так, що зміг продовжувати літературну працю аж восени 1941 року за німецької окупації. У 1943 році Підкова видав у Львові спогади про мордовські табори під назвою „Конвеєр смерти", а в 1947 році у видавництві „Заграва" (Гайденав, Німеччина) вийшла його збірка „Сміх на дозвіллі". Пізніше друкував Підкова свої твори в різних газетах і журналах, а радіостанції „Голос Америки" й інші передавали його гуморески в Україну.

Читачі „Свободи", здається, вперше мають нагоду пізнати гумористичні фейлетони С. Підкови та побачити, як автор делікатно висмівав „ясне сонечко й рідного батька" в гуморесці „Сватання на Джуґашвілівці", в якій Сталін одружується з дочкою Лазаря Мойсейовича, або в іншій сміховинці „Путівка в Кирилівку" посміхнутися з того, що „старший телятник" Устим Козуля помилково дістався до психіятричної лікарні в Києві, з якої його викидали після двох тижнів, і він із вдоволенням стверджував:

— Ех, яка шкода! Хоч і психіятрична ця божевільня, але далеко краще було, ніж у колгоспі ім. Сталіна.

Ці дві повищі гуморески свідчать про те, що в Підкови, — як про це пише Д.К. на 5-ій сторінці, „смішним виходить цілий образ, окрема ситуація — як наслідок прихованої чи напівприхованої іронії, закладеної в композицію змальованого об'єкта".

Жарти жартами, але гадаємо, що не плакатиме й не жалкуватиме читач, коли прочитає в теперішні, зовсім невеселі часи, збірку фейлетонів під заголовком „Жарти жартами", де гумореска „На колгоспних христинах" кінчається так:

„Вельмишановна громадо! — говорить дід Марко. Колись наш колгосп назвали іменем Ягоди, а його, нечисту силу, арештували. Згодом перейменували нас на Єжова — і його, паскуду, прибрали. Потім перехристили на Берію — і його чорти взяли. То давайте ми назвемо наш колгосп іменем „Радянська влада"! Може й на цей раз нам пощастить."

В довшій гуморесці під заголовком „На родіне" Підкова оповідає про свій плян поїхати в Україну редакторові „Свободи", який, вислухавши його, заявляє авторові:

— Пане Підково, бігме я вже не розберу, де в вас починається гумореска, а кінчаються факти.

Читачі зможуть оцінити, чи це правдива оцінка, коли прочитають книжку „Жарти жартами", яка коштує тільки п'ять долярів в самого автора: Iwan Jacenko, 27 Adeline Street, New Haven, Conn. 06519.

Степан Клочурак. „ДО ВОЛІ" (Спомини). Ню Йорк, 1978, ст. 189. Мистецьку обкладинку виконав Едвард Козак. Мовний редактор: Дмитро Корбутяк.

Перед нами нова книжка спогадів закарпатського гуцула Степана Клочурака, нар. 1895 року, який був свідком і діяльним учасником того всього, що діялося в цій частині України після Першої світової війни аж до трагічного кінця короткої її самостійности в березні 1939-го року. Степан Клочурак був міністром внутрішніх справ в уряді Карпатської України. Ці спогади були частинно друковані в календарі „Земля і воля" в 1934 році в Ужгороді.

Сам автор признається, що „описуючи свої дитячі роки, пригоди під час навчання в Ужгороді і Сиготі та свої переживання на різних фронтах і в різних краях в часі Першої світової війни, я попробую схарактеризувати також тодішні політичні і господарські відносини, в яких жив наш народ."

С. Клочурак згадує дещо з історії околиці рідного Ясіня, починаючи від Олекси Довбуша, споминає про своє навчання в Ужгороді і в Мараморошському Сиготі, де він в 1914 році скінчив гімназію

Автор не висуває себе на перше місце, він скромно пише про те, як ширили мадяризацію навіть деякі свої інтеліґенти, і як підтримували українського духа нечисленні народні провідники, до яких приєднався і сам автор.

Зі зворушенням читається промову автора цих спогадів, яку він виголосив 2-го січня 1919-го року в Станиславові на урочистому засіданні Національної Ради Західньої України, на якому проголошено об'єднання Західньої України з УНР. До Західньої України тоді приєдналася і Закарпатська Україна, в імені якої С. Клочурак заявив:

„Прошу братню деле-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Микола Приходько

СЛОВО ПРО НАШИХ НАЩАДКІВ

Ще змалечку не мав я звички задаватися. Так навчили мене мої рідні, покійні вже, Тато і Мама — своїм прикладом і спокійною порадою, без пояска. Вічная їм пам'ять у моєму синівському серці!

І тепер, також без наміру задаватися, наважився я похвалитися моїм побратимам, читачам „Свободи", своєю батьківською гордістю — моїми добрими українськими синами, у цьому випадку — моїм молодшим Андрієм, лише з наміром прив'язати їх міцніше до нашої Громади Свободян, щоб наш рід не розходився. Бо вже тато заглядає, тимчасом лише одним оком, в „Долину Невідомого", куди всі ми прибудемо, з Баунд Брук, чи інших кладовищ — перевірити нашу братерську щирість на цьому тимчасовому, часом спокусливому, світі...

Мій молодший, Андрій, народився вже в Канаді, 1951 року, після старшого на півтора року Миколи. Не марнував тато канадського добробуту! Цього року Микола вже дістане свій „Мастер" у Торонтонському університеті. За батьківським прикладом, вже сотворив татові трьох динамічних онуків. Переклав мені „Ґудбай Сайбірія" і недавно мою нову (ще не опубліковану) книжку з української на англійську, переважно з батьківською наукою ще змалечку.

Носив я їх не раз (як і мій тато мене, ще на Дніпровських затоках) до рибальського човна на поетичному озері св. Івана, на північ від Торонта. Не було часу самому ловити рибу — натягав хробаки на їхні гачки — почути таке щире, радісне захоплення, коли якась необачна риба чіплялася на їхні вудки, допомагав витягати. Незабутні довіку враження і для мене, з моїм татом, і для підлітків зі мною!

Причалювали потім до якогось сонцяшного зеленого острівця. Збирали хлоп'ята захоплено патички навколо татові — смажити найсмачнішу рибу в світі, на камінцях. Не дарма й досі вони уміють співати „А кум до куми судака тащить..." і вміють тепер так добре насмажити рибу. Ваші також умітимуть, як навчите їх змалечку.

Так швидко час проминає у нашому добробутньому житті, що не зчувся, як тому горобенятові, Андрієві моєму, вже сповнилося сьогодні 26 років! Пригадую, журився моїм друззям-рибалкам, коли Андрій був уже в „Гайскул":

-„Маю клопіт з моїм Андрієм, навряд, чи буде вчитися далі, видно стане моряком канадійським, а може і в наше Чорне море колись запливе? Запаморочилося моєму хлопцеві, мабуть, від того озера св. Івана. Не хоче вчитися, гляне сюди-туди в книжку, а потім сидить до півночі — складає моделі різних парусників, кораблів, підводних човнів. Просто отетерів хлопець з тим. Наганяю до книжки не раз, а він прилип, ніби вишневим клеєм (що ми його смакували ще в Україні) до тих моделів — не відженеш. Потягти б за чуба, але не підіймається рука, бо добрий хлопець, спокійний. Не треба було, мабуть, брати його на це чудове озеро св. Івана...

Випили ми з моїм постійним рибальським приятелем, здається, півпляшки, біля сковороди з судаком, за нашу спільну батьківську журбу й турботи з нашими синами-приятелями Андрієм і Юрком, що запустили в той час собі чуби аж по плечі. Повеселішали згодом, бо добре риба клювала...

Але Андрій мій не схибив: приніс своєму татові гордо „гонор" свідоцтво із своєї 13-ої кляси:

„Бачиш, тату, казав, що не вчуся. Ось, маєш подарунок від мене!

Поцілував батька сердечно, вицідив сльозу з його очей.

Десь за годину прийшов і старший син, Микола Миколаєвич — приніс татові такий самий подарунок: „Ось, маєте, тату!"

Поїхали ми, з тієї радісної нагоди, знову на озеро св. Івана: „А кум до куми судака тащить!"...

Але вміжчасі, десь посередині 13-ої кляси, сталося щось дивне з нашим українським Андрійком: забув він про свої Чорноморські моделі, почав гарячково малювати якісь ескізи олівцем, на зошитах шкільних, на книжках (добре, що не на стінах) і не можна було відірвати його від того, як і від попередніх чорноморських моделів. „Пропав хлопець знову" — думав батько „старорежимний".

І знову, спокійний, без сварки, діялог із сином:

„На який факультет плянуєш, Андрійку?

„Ні на який, тату мій рідний. Іду, після закінчення школи, до Академії Мистецтв у Парижі."

„Як, чому??!! А якже ті кораблики?"

„Я вже не цікавлюся тим, тату".

Не зважаючи на ті знаки запитання й оклику, дав тато своєму синові гроші (з Месей-Ферґусон) на дорогу до Парижу...

Андрієві тоді ще трохи не доточилося до двадцятки, встановленої Паризькою Академією — прийняти студента, але Андрій показав їм свої дивні малюнки. Переглянули, зробили якийсь там іспит молодому чубатому канадцеві, прийняли до Академії, з маркою „А", ще й зіркою. Дістав тато радісний телефон ‚колект'.

Оселився наш Андрій в його омріяному Парижі, десь у комірчині під дахом, якраз напроти Собору Паризької Богоматері, де колись дзвонив потворний дзвонар Квазімодо, з славного роману Віктора Гюґо. Жив там, бідацький, як той студент з віршу нашого незабутнього Степана Руданського:

„І живіт, як гріб запався,
Облізає голова і остання догоряє
Його свічка лойова..."

Хоч тато й допомагав йому, але спробуйте в Парижі прожито сито на таку скромну допомогу!

Андрій наш козацький не знітився, працював день і ніч, мабуть відчуваючи інтуїтивно глибоку сердечну містерію того дзвонаря з „Нотр Дам де Парі", що дзвонив колись проти його вікна на піддаші. Прислухався, мабуть, до тієї начитаної уяви і на свій річний іспит в Академії Мистецтв намалював ‚мюрал' з тим дзвонарем, на стіні своєї кляси в Академії, що може й досі залишився там. Дістав знову „А" із зіркою за той малюнок-імпровізацію.

Наступного року, наш український Андрій Приходько опинився в Академії Мистецтв у Фльоренції. Якийсь незримий магнет потягнув його в ту колиску клясичних майстрів мистецтва, мабуть як колись ті моделі чорноморських байдаків, чи ті наступні, спонтанні малюнки в його шкільних зошитах. Став він там відразу добрим учнем Пієтро Анніґоні, що малював портрети нашої Канадської королеви Елисавети. Намалював у ту пору й наш Андрій чудові портрети своїх Тата й Мами, виставлені на його персональній виставці в Торонтонському Інституті Науки й Освіти 1974 року.

Але при закінченні Флорентійської Академії Мистецтв якась мана потягнула знову нашого українського Андрія на нову мистецьку стежку — до модерного мистецтва, що його нам, посполитим, не легко зрозуміти.

Тепер тому нашому підліткові Андрієві сповнилося 26 років. Об'їхав він уже найменше пів світу, не з батьківської кишені, а з нагородами за свій мистецький хист, із своїм мольбертом і щіточками: Европу, Американський континент, Тибет, Індію, Малайські острови, Мексику. Мав перед тим дві індивідуальні виставки в Торонті, третю в Італії. Канадські й Італійські галерії закупили частину його малюнків до своїх постійних виставок (галерії ‚Індипендент', ‚Сколлард', ‚Ерре')...

В лютому цього року, відома галерія Риму. ‚Студіо Ерре', відчинила другу індивідуальну виставку Андрія Приходька. За два дні від початку виставки, галерія продала одинадцять (з 33-ох виставлених) полотен. Андрій не потребує вже заглядати в батьківську кишеню, захоплений він звичайно своїм успіхом. Має тепер запрошення з Венеції й Брюселю на виставки. Не дарма тато, якому він пише такі сердечні листи (завжди українською мовою, хоч де-не-де з хибним відмінком), завжди казав йому, коли спіткнувся десь, — „Вище голову й твердіше крок, Андрію!".

Ось що написав нашому Андрієві, про цю його виставку, відомий мистецький критик Риму, Цезаре Вівалді (уривок в дослівному перекладі з італійської мови):

„Надзвичайно цікавий маляр, Андрій Приходько, канадець українського походження і великої европейської культурної формації, що його ‚Студія Ерре', показує вже вдруге публіці Риму. Цікаве його щире, відважне наставлення до малюнку, (якого його молоді колеги здається бояться, з огляду на тяжку дорогу вийти в люди, потрапити в труднощі), цікавого понад усе його

(Закінчення на ст. 4-ій)

ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

БАЗАР 61-го ВІДДІЛУ СУА

Випані, Н. Дж. — Заходами 61-го Відділу СУА тут в неділю, 19-го березня ц.р. від год. 8 рано до 3 по полудні у церковній залі при Джефферсон ровд і дорозі 10 відбудеться Базар з продажем печива, писанок, кераміки, дереворізів, картин, інкрустованих речей тощо.

Вунсакет і околиця!

В неділю, 2 квітня 1978 р., о год. 1 по пол. у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла
при 74 Гарріс Авеню, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС у Вунсакет, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні делегати на 29-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти з діяльности Окружної Управи;
2. Вибори Окружної Управи;
3. Доповідь МАРІЇ ДУШНИК, заступниці головного предсідника УНС;
4. Плян праці на 1978 рік.

У Зборах візьме участь

Марія Душник, заступниця гол. предсідника УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Т-во за Патріярхальний Устрій Української Помісної Католицької Церкви
Відділ Ню Йорк

повідомляє, що

в неділю, 2 квітня 1978 р., о год. 4-ій по пол.

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА

у великій залі

Українського Народного Дому в Ню Йорку, Н. Й.

УЧАСТЬ ВСІХ ВШ. ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВА

Якщо о год. 4-ій не буде передбаченого статутом відповідного числа членів, Збори відбудуться півгодини пізніше, без огляду на число присутніх.

Проситься всіх ВШ. Членів вирівняти залеглі вкладки, щоб мати право голосу.

Управа Відділу

Головна Управа Українського Світового Об'єднання Гуцулів

повідомляє, що

ЧЕРГОВИЙ

ГУЦУЛЬСЬКИЙ З'ЇЗД

відбудеться

27 і 28-го травня 1978 р. на СОЮЗІВЦІ

Цією дорогою проситься усіх Гуцулів на чужині взяти масову участь у цьому так би сказати, Гуцульському Конгресі! Хто з тих чи інших причин не може бути особисто, то Управа просить прислати писемно свої привіти, пропозиції, заввага та поради! Адреса:

УСОГ — U.WC.H.
7614 Frontenac Street, Philadelphia, Pa. 19111
Точніші інформації будуть подані згодом.
Просимо слідкувати!

Михайло Захарко очолив...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ням приявних членів відділових урядовців, конвенційних делегатів, головного організатора Степана Гавриша і обласного організатора Василя Оріховського та голову Нюаркської Округи інж. Богдана Мака, який виголосив короткий привіт. Зборами проводила президія в складі: інж. Володимир Янів — голова і пані Дарія Оріховська — секретар. Для вибору нової Управи обрано Номінаційну комісію з трьох осіб (Йосиф Ярема, Іван Рачинський і Петро Литвин), яка зайнялась сформуванням нової Управи.

Після відчитання протоколу з минулорічних зборів секретаркою Округи пані Дарією Оріховською, присутні вислухали вичерпні звіти членів Уступаючої Управи. Звітували голова Корнило Галушка, заступник Петро Литвин, секретарка Дарія Оріховська і скарбник Іван Бабин, який інформував, що сальдо каси на день зборів виносить 1.496.02 долярів. Звіт Контрольної Комісії зложив Йосиф Ярема, який заявив, що знайдено усі касові книги в найкращому порядку і подав внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі.

По звітах членів Управи відбулася дискусія, в якій дискутанти віддали найбільше уваги фінансам Округи, а головно усі висловлювали признання за поважне касове сальдо. Ще п'ять років тому касове сальдо не перевищувало 100.00 долярів, а завдяки щорічним Союзовим Фестивалям і бонусам за організаційну працю Окружна каса поважно збагатилася.

По виборі Управи до слова запрошено головного організатора Степана Гавриша, який привітав присутніх від Екзекутивного Комітету УНСоюзу, зложив гратуляції за раціональну фінансову господарку,побажав успіхів в праці новообраному голові Михайлові Захаркові, а відтак коротко заторкнув усі ділянки праці цілости Союзу. Говорячи про організаційну працю, згадав про здобуте загальне число нових членів в минулому 1977 році 3.743 забезпечених на суму 9.547.500 долярів. Згадав і це, що помимо усіх заходів рік закінчено з втратою 74 членів в загальному числі. Відтак інформував про плян праці біжучого року — дуже важливого з уваги на 29 Конвенцію УНСоюзу, а також ювілеї Союзових видань: 85-річчя „Свободи" 45-річчя „Українського Тижневика" і 25-річчя діточого журналу „Веселка". Він інформував присутніх делегатів 29 Конвенції про важливі справи конвенції. На закінчення С. Гавриш вручив золоту зірку обласному організаторові Василеві Оріховському за відновлення десятий раз членства в „Клюбі Заслужених Союзовців", а опісля в асисті Василя Оріховського вручено золоті зірки Йосифові Яремі за придбання 26 нових членів та відновлення членства в „Клюбі Заслужених Союзовців" сьомий раз і Михайлові Фединишинові,який придбав 25 членів і 16 раз став членом „Клюбу Заслужених Союзовців". Відтак обласний організатор Василь Оріховський інформував про працю поодиноких Відділів Округи, подаючи числа придбаних нових членів поодинокими секретарями. На закінчення він дав ряд технічних порад, як організувати членів, звертаючи окрему увагу на нову діточу клясу забезпечення ТР—65

По доповідях знову відбулася дискусія, в якій дискутанти: Йосиф Ярема, Іван Рачинський, Петро Степась, пані Софія Лонишин, Микола Степась і М. Яцух заторкнули ряд загальних союзових справ. Відповідь дискутанти одержали від головного організатора Степана Гавриша.

Тому, що секретар 372 Відділу Йосиф Ярема 11 березня відзначив свої 75-ті уродини, з цієї нагоди присутні відспівали йому многоліттєвіє, а голова президії інж. В. Янів в імені усіх побажав йому святкувати ще й сотні уродини.

Новообраний голова Округи Михайло Захарко в імені обраної Управи зложив усім подяку за довір'я, закликав до гармонійної праці, просив усіх делегатів придбати „делеґатську десятку" нових членів та запевнив головного організатора, що доложить усіх зусиль, щоби квота конвенційного року була виконана на 100 відсотків.

Перед закінченням нарад, на внесок пані Дарії Оріховської, одноголосно ухвалено пожертвувати 100.00 дол. на Музей СУ-Америки в Ню Йорку, 80. 00 дол. на купно одної сторінки в конвенційній книзі для поміщення фотографії членів Управи Окружного Комітету і 50.00 дол. на Інформаційне Бюро УККА в Вашінгтоні.

Наради закінчено спільною перекускою-гостиною, під час якої продовжувано розмови на загальні союзові теми.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Ню Гейвені, Конн.

повідомляє, що

в неділю, 2 квітня 1978 р., о год. 2:30 по пол. в залі Українського Народного Дому
при 162 Дей Стріт, НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

1. Відкриття і вибір Президії;
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів;
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії;
4. Дискусія над звітами;
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі;
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії;
7. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНС;
8. Запити до представника УНС;
9. Затвердження пляну праці на 1978 рік;
10. Внески і запити.

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 68, 84, 101, 138, 207, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

У Зборах візьме участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

проф. Іван Телюк, почесний голова
д-р Михайло Снігурович, голова
Тарас Сливінський, секретар
Василь Добчанський, касир

ХРОНІКА ОБОРОНИ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

представники, зокрема з молодшої генерації, видвигали питання репресій в Україні, Белградської конференції та американської виставки в Києві, висловлюючи у цих справах свої погляди і висуваючи відповідні пропозиції.

На оборону о.В. Романюка і Г. Вінса

Норвезька „Місія за Залізною Заслоною",яку створив єпископ М. Нордерваль, звернулася Відкритим Листом до заступника міністра закордонних справ СССР І. Н. Земського з нагоди його відвідин Норвегії. Покликуючись на Гельсінкський Заключний Акт, Місія домагалася звільнення С. Ковальова, який був пов'язаний з Литовською Католицькою Церквою, українського православного священика о. В. Романюка і протестантського пастора Г. Вінса. Лист цей викликав відгомін в норвезькій пресі.

Нові комітети оборони людських прав в Україні

Останньо постали два комітети, які ставлять собі за ціль оборону українських політичних в'язнів, людських і національних прав в Україні.

У Денвері, Коло. — „Комітет Оборони Прав Людини в Україні" є автономною одиницею при Українській Науковій Фундації. Комітет очолює Іван Стебельський. Екзекутивний директор — Ксеня Одежинська. Адреса: The Committee for tne Defense of Human Rights in Ukraine. 6931 S. Yosemite st., Englewood, Colo.80110.

У Бріджпорті, Конн.— „Комітет Оборони Прав Людини в Україні". Очолює Віктор Свириденко. Адреса: Victor Swyrydenko, 14 Philip Dr. Huntington, Ct.

Відповідає Артур Ґолдберг

Голова Комітету Оборони В. Мороза в Нюарку Ігор Ольшанівський, у відповідь на свої листи до голови американської Делеґації на Гельсінкську Конференцію в Беоґраді А. Ґолдберґа, одержав від нього таку відповідь: „Я ціню Вашу турботу відносно поступовання з українськими дисидентами в Совєтському Союзі. Моя делеґація виступила двояко тут в Беоґраді, публічно і приватно, в справі українських дисидентів, і я Вас запевняю, що ми будемо і надальше займатися цією справою, яка справляє велике занепокоєння для американського уряду і для мене особисто".

Конг. Р. Ф. Дринен апелює в обороні М. Руденка

Конґресмен Р. Ф. Дринен зі стейту Массачуссет повідомив Комітет Оборони В. Мороза в Нюарку, що він вислав 16 лютого 1978 р. лист-апель в обороні М. Руденка до ген. секретаря КПУ В. Щербицького. Подавши короткі біографічні про М. Руденка, конг. Р. Дриден пише: „Я зокрема затривожений вироком, який одержав п. Руденко — сім років примусових тяжких робіт і п'ять років заслання — беручи до уваги, що він непрацездатний у висліді тяжкого поранення, коли перебував в Армії. Я прошу Вас зробити все можливе, щоби п. Руденко був звільнений. Прошу інформувати мене про проґрес у цій справі".

Про українську участь на Конґресі психіятрів на Гаваях

Американський психіятр з Вашінґтону В. Річ опублікував довгу на дев'ять сторінок статтю „Радянська психіятрія на суді" (журнал „Коментарі", січень 1978 р.), даючи дуже докладний опис перебігу Конференції і змагу за засудження совєтської психіятрії. Він багато уваги присвятив справі Л. Плюща та своїм розмовам з А. Снєжнєвським. В. Річ дуже чітко вирізнив українську участь в Конференції, згадуючи про неї в кількох місцях.

Відгомін про українську участь в Конференції психіятрів на Гаваях дійшов і до Москви, де в англомовній газеті для закордону „Москав Нюс" (ч. 39,1977), під великим заголовком „Проти надужить психіятрії для політичних цілей, редактори цієї газети писали про „Групу зрадників нашої країни, включно з ментально хворими особами, колишніми совєтськими громадянами, які разом з сіоністами і українськими націоналістами" плянували антисовєтські виступи.

Українська Інформаційна Служба посилює оборону України

Дня 28-го січня ц. р. відбулися у Філядельфії, Па, Загальні Збори Української Інформаційної Служби з участю визначніших громадян міста й околиці. По вичерпних звітах з дотеперішньої діяльности Управи й оживленій дискусії обрано нові Керівні Органи Служби. Головна Управа: дир. Іван Струк — голова, д-р Наталія Пазуняк — заступник голови, Віра Білинська Роббінс — писар, Іван Яворський — скарбник, проф. Олександер Татомир — пресовий референт, д-р Іван Олексишин і Ричард Д. Ганусей — члени. Контрольна комісія: д-р Степанія Бережницька, Лев Леськів і Патриція Лов — адвокат. Головою Статутової комісії обрано д-ра Івана Олексишина.

Основним статутовим завданням УІС є справляти в американських видавництвах фальшиві інформації про Україну. Спершу УІС брала до уваги тільки шкільні підручники нижчих і середніх шкіл, згодом поцікавилася періодиками для молоді, альманахами та енциклопедіями. Головну увагу зосереджується на атласах і глобусах з вирізненням мап Східньої Европи. Найбільшим успіхом УІС було те, що Державний департамент у своїй пібліkaції „Статус оф де Ворлдс Нейшенс" назвав Україну й Білорусь не тільки частинами Совєтського Союзу (як досі), а й членом ОН і республіками СССР.

Нова Управа УІС закликає всіх свідомих українців, а зокрема нашу студіюючу молодь, включитися в діяльність УІС.

Писати на адресу: Ukrainian Information Service, Inc. 1410 W. Lindley Ave. Philadelphia, Pa. 19141.

Н. Н.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

У глибокому смутку повідомляю Родину і Знайомих, що 5-го березня 1978 року, упокоївся в Бозі, на 64-му році життя, наш Дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і БРАТ

бл. п. ГНАТ ХОЛЄВА

нар. 10-го травня 1913 р. в Україні.

ПОХОРОН відбувся 8-го березня 1978 р. з укр. кат. церкви Непорочного Зачаття ПДМ в Детройті, Міш., на цвинтар Mt. Olivet.

Горем прибиті:

ДРУЖИНА і ДОЧКА в Україні
брат — ІВАН у Детройті

Замість квітів на свіжу могилу Невіджалуваного

бл. п. д-ра Володимира Нестерчука

на Енциклопедію в Сарселі, Франція
50.00 дол. зложив

В. ОНИШКЕВИЧ

Замість квітів на могилу Дорогої нам

бл. п. Оксани Ґенґало

складаємо на Літні Табори УЗХ в Лігайтоні:

Оля Кобзяр $25.00
Теодосія Гайвас 25.00

Paid pol. ad.

Paid pol. ad.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ для ПЕРЕВИБОРУ БОРИСА АНТОНОВИЧА
Чікаґо, Ілл.

Шановні Громадяни!

У вівторок, 21 березня 1978 р. відбудуться ПРАВИБОРИ КАНДИДАТІВ ДО СТЕЙТОВОЇ ЛЕҐІСЛЯТУРИ.

Як Вам відомо, ми, українці, маємо українця

БОРИСА АНТОНОВИЧА

який репрезентує не тільки нашу дільницю, а і всю українську громаду в Чікаґо.

БОРИС АНТОНОВИЧ це єдиний українець у стейтовій леґіслятурі. Ми мусимо за всяку ціну перевибрати його і знову післати до Спрінгфільду. Ми, українські громадяни, втратили б багато на престижі, якщоб у майбутньому не мали свого представника. Тому кожний з нас повинен і мусить віддати свій голос на БОРИСА АНТОНОВИЧА.

Тут справа не в тому, чи Ви республіканець чи демократ; тут іде про те, чи Ви свідомий українець (українка). Якщо Ви зареєстрований республіканець, то Ви проблеми не маєте, бо зможете голосувати за БОРИСА. Зареєстрованих демократів просимо на ці правибори заявити себе за республіканцями, бо тільки тоді отримаєте республіканський список, на якім під 13 F зможете віддати свій голос на БОРИСА АНТОНОВИЧА. Виборці демократи можуть вияснити своїм „прісінкт кептайнс" (precinct captains), що роблять це тільки тому, щоб цим разом підтримати свого земляка.

Ми апелюємо до Вашого українського сумління і просимо

віддати свій голос 21 березня ц. р. на

БОРИСА АНТОНОВИЧА

бо якщо ми, українці, не будемо голосувати на свого кандидата, то чужі нам його не виберуть!

Віра Боднарук, пресова референтка

Відділи УНСоюзу Басейну Твердого Вугілля!

В неділю, 2 квітня 1978 р., год. 2:30 по пол.
в St. Michael's Club Hall
Route 122, FRACKVILLE, Pa.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС

в яких повинні взяти участь Урядовці, Конвенційні Делегати на 29-ту Конвенцію УНС та Представники наступних Відділів УНСоюзу:

Бервик 164, 333
Централія 90
Колдейл 201
Фреквил 242, 382
Фріленд 429
Гезлетон 85
Маґоней Сіті 305
Магоней Плейн 365
Мек Аду 7
Майнерсвил 78, 265
Мт. Кармен 2
Нортгумберленд 357
Шамокін 1
Шенандоаг 98
Ст. Клер 9, 31, 228

В ПРОГРАМІ:

1. Звіти Окружної Управи і дискусія;
2. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
3. Приняття пляну праці Округи на 1978 рік.

У зборах візьме участь:

Йосип Лисогір, головний предсідник УНС

До участи в зборах запрошені також всі Члени УНСоюзу і загал Українського Громадянства околиці.

Т. Бутрей, голова
Г. Словік, секретар
А. Словік, касир

В П'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п. ПЕТРА МАРКІЯНА ІСАЄВА

були відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
дня 23-го лютого 1978 року
в церкві Царя Христа у Філядельфії і в Римі.

•

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА

буде відслужена

в неділю, 2 квітня 1978 р., о год. 7-ій вечора в церкві св. Миколая в Торонті, Канада

Просимо про молитви.

ЖІНКА, ДІТИ і ВНУКИ

•

Для вшанування пам'яті Покійного, складаємо $200.00 на Укр. Кат. Університет св. Климента Папи в Римі.

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

гацію з Києва нашу заяву передати урядові України в Києві, щоб він допоміг нам звільнитись від чужого ярма. Нашим гарячим бажанням є, щоб прапор незалежної, соборної України вічно маяв на нашій найвищій українській горі Говерлі. Хай навіки живе єдність і нероздільність усього українського народу. Хай живе наша вільна Україна!''

Автор цих спогадів кінчав війну в Україні в нашій армії, і при кінці 1919 року вдалося йому вернутися до Ужгороду, який тоді був вже під владою Чехо-Словаччини. І тут С. Клочурак кінчає свої спогади, в грудні 1919-го року.

Андрій Качор. БОРИС МАРТОС. Коротка розвідка про його науково-економічну, політичну і загальногромадську працю. Накладом Української Вільної Академії Наук. Вінніпег. Канада. 1977,. ст. 32.

На останній сторінці цієї книжечки поданий список 17-ох праць інженера Андрія Качора з економічної й кооперативної ділянок і між ними аж сім видань про окремих осіб, що працювали теоретично або й практично у вище згаданих ділянках.

В цій книжечці автор надрукував свою доповідь у Вінніпегу з приводу 95-ліття життя та 75-ліття науково-економічної, політичної і загальногромадської праці професора Бориса Мартоса (1879-1977), який був і професором автора. Ця розвідка тим вартісніша, що її в машинописі читав сам Б. Мартос, який подав А. Качорові свої завваги та доповнення й список своїх праць.

Книжечка А. Качора багата змістом. В ній маємо цікаві відомості про рід і родину Мартосів (мав прийти з Еспанії), про студії Бориса, про його працю в 1917-1920 роках, коли він був міністром, а також прем'єром міністрів.

На еміграції Б. Мартос жив у Чехо-Словаччині, в Німеччині, а від 1958 року в цій країні.

Автор характеризує свого професора так:

,,Усе був добре приготований до своїх лекцій, читав їх спокійно, але часто спинявся, щоб дати до ,,сухого'' матеріялу ... ,,живий'' і цікавий коментар із практичного життя і власного досвіду''.

Автор з любов'ю пише про свого професора, хвалить його характер і педагогічний хист, подаючи достатні інформації про його різнорідну працю в Україні і на чужині — в цій цікавій книжечці.

СЛОВО ПРО НАШИХ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

внутрішніми якостями витонченого, розкішного кольору і фантастичної фабули...

,,Приходько грає свої карти відкрито, незатеєно (як цього можна сподіватися від артиста, якому лиш 26 років), з тим, що він сприйняв від мистецького угруповання ,Кобра'. Але одночасно з тим він показується рішучим у зміні трафаретних стилів і форм вислову абсолютно його власного, подаючи їх власною мовою. Мовою, яка, логічно, ще не є абсолютно завершеною, але з якої представлено цінні мистецькі пропозиції, сцементовані, міцною рішучістю артиста...

,,Вражаючим моментом, з яким Приходько виривається з кокону ,Кобри'. (одна з формацій модерного мистецтва — М.П.), є його свідоме оживлення Візантії і, сказати загально, — орієнтальних традицій. Його свідомість підкреслити його власне слов-янське походження, виявляється в його підписі малюнків Кирилицею. Цією дорогою, його жест і його кольоровий заколот проти ,Котристів', показують самі себе в перлинній мозаїці його золотих полотен, що розпросторюють себе в хвилюючих, привітних переплетеннях.

,,З дивовижним інстинктом (і одночасно з показом тонкої артистичної інтеліґентности), Приходько уникає небезпеки декоративізму, що звичайно заховується спритно в малярстві. Він уникає того, проклямуючи свої, міцноживучі ідеї в малюнках, свої артистичні здібності. З такої дороги він показується у своїх творах — вільних і фантастичних, відпружених і, одночасно з тим, — наснажених, багатих винахідницьким обрізуванням кутів, хроматичною тонкістю досвіду й науки; з малюнками закінченими, нагороджуючими, ясними''. Цезаре Вівалді, Рим. 78.

Я певний, що ніхто з читачів ,,Свободи'' не осудить мене, що похвалився моїми синами. То є природнє батьківське право. Самі ж пишете мені, щоб писав частіше до ,,Свободи''.

А наш Андрій казав мені: ,,Як здобуду відоме ім'я — принесу його, з пошаною, нашій Українській Громаді''.

,,ПРОЩАВАЙТЕ''...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

гійних і націоналістів. Звертаюся до жидів: хай вони читають цю антисемітську літературу, що цілими купами появляється в СССР. Вона негірша за нацистську!... А Захід податливий, боїться. Ось у Франції дозволили москалям встановити бюст Шевченка, якого зліпив їхній скульптор, та ось Ґлюксман (новий філософ — С. Н.) не міг виступити на телевізії під час приїзду Брежнєва до Франції. У Канаді забороняють говорити в радіо і телевізії правду про СССР, — отже який це ,,детант''?

У дискусії одні журналісти (між ними були й з БіБіСі й з ,,Голосу Америки) питали про заходи закордонних адвокатів, інші цікавилися як організувати бойкот таких ,,Гельсінок'' і ,,Београдів'', коли ,,дипломати'' нічого не роблять? Підписана чекала, що хтось з українців (а були професори й політики) скаже щось ,,до слуху'' Т. Ходорович, але вечір уже скінчився, і ніхто не відзивався, то мусіла сама забрати слово, яке зформулювала, як годиться на таких конференціях, у запитання: ,,Чому пані Ходорович вживає вислову ,,мій совєтський нарід'', коли такий не існує, а тільки підсовєтські народи?'' На це ,,дисидентка'' відповіла, що вона ,,не може перераховувати всіх'', то й дістала ще раз запит, чому тоді не вживає множини й на це вже не могла нічого іншого відповісти, як те, що вона ,,так звикла'', але тепер ,,ізвіняюсь''... Без коментарів!

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ПРЕСОВИЙ ФОНД ,,СВОБОДИ''

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд ,,Свободи'' та її видань: англомовного ,,Українського Тижневика'' і дитячого журналу ,,Веселка'', і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 2.

25-ий Відд. УНС ,,Свобода'', Джерзі Сіти	$100.00
О. Троян, Македенія	15.00
М. Гусар, Ню Йорк	10.00
Н. Давид, Честер	10.00
А. Дорошенко, Ґрефтон	10.00
Д-р Т. Новосівський, Роквілл	10.00
В. Смолінський, Боффало	10.00
Свято-Софійська Укр. Прав. Семінарія	10.00
Бавнд Брук	10.00
М. Терлецький, Коговз	10.00
Д-р С. Тимків, Салісбури	10.00
М. Тусанська, Ню Йорк	10.00
В. Чайка, Говкінс	7.20
П. Басараб, Чікаґо	5.00
М. Беднарчик, Менчестер	5.00
Д. Бортнік, Дедгам	5.00
П. Бродич, Честер	5.00
П. Бульба, Боффало	5.00
І. Винник, Ню Йорк	5.00
І. Галичин, Форест Гіллс	5.00
Дж. Головатий, Воррен	5.00
Б. Головінський, Вудгейвен	5.00
І. Гранична, Бронкс	5.00
І. Ґреґа, Боффало	5.00
Д-р А. Ґудзяк, Сиракюзи	5.00
Н. Духновський, В. Гейвен	5.00
Ю. Залізняк, Рочестер	5.00
В. Кендус, Бруклин	5.00
П. Климко, Ґері	5.00
М. Крика, Едістон	5.00
М. Кудрик, Кокомо	5.00
М. Кулинич, Джексон Гайтс	5.00
Д. Кучкуда, Маямі	5.00
Д-р І. Макаревич, Асторія	5.00
Мандрівник, Картерет	5.00
М. Мандибур, Вудсайд	5.00
В. Мерещак, Ветерсфілд	5.00
В. Мойсеєнко, Луісвілл	5.00
П. Одарченко, Такома Парк	5.00
Г. Озарків, Воррен	5.00
М. Околович, Шебойґен	5.00
О. Оршуляк, Покіпсі	5.00
В. Паленгерик, Челсія	5.00
Г. Перець, В. Чікаго	5.00
Д-р Ч. і Л. Рожа, Браєн	5.00
Я. Савка, Стерлінг Гайтс	5.00
В. Савюк, Флорал Парк	5.00
А. Сенечин, Медісон	5.00
Й. Сінковський, Бронкс	5.00
В. Стельмах, Балтімор	5.00
В. Стечак, Елкінс	5.00
Б. Таскі, Детройт	5.00
П. Теребецький, Маспет	5.00
М. Терех, Флейшманс	5.00
Ю. М. Тішок, Мерівілл	5.00
М. Толочко, Чікаго	5.00
П. Турик, Боффало	5.00
Укр. Народний Дім, Віллімантик	5.00
Д-р М. Фішер-Слиж, Кенкейкі	5.00
Дж. Яйко, Форд Сити	5.00
С. Яць, Рокавей	5.00
Н. Мацьків, Філядельфія	3.20
М. Д. Головей, Балтімор,	3.00
А. Ґруник,	3.00
І. Лодинський, Ню Гейвен	3.00
А. Мартинюк, Сомервілл	3.00
Я. Мігайчук, Парма	3.00
Н. Стефанів, Вілямсбурґ	3.00
М. Токар, Сиракюз	3.00
Е. Федик, Вудсайд	3.00
П. Штайнберг, Парма	3.00
В. С. Гноєвий, Фарґо	2.90
М. Фафендик, Шебойґен	2.20
З. Бервіцький, Бруклин	2.00
Борис Теодор, Йонкерс	2.00
М. Дзядик, Вірджінія	2.00
С. Ґерловський, Філядельфія	2.00
М. Карнаушенко, Клівленд	2.00
В. Ковташ, Ансонія	2.00
П. Кузьмин, Покіпсі	2.00
Д. Курилець, Гартфорд	2.00
А. Лінніk, Вестбурі	2.00
М. Маланюк, Чікаго	2.00
М. Микула, Картерет	2.00
Н. Москаль, Спрінг Валлей	2.00
І. Мухин, Сутленд	2.00
О. Підгайний, Ню Йорк	2.00
М. Прибильський, Озон Парк	2.00
Л. Семущак, Вудсайд	2.00
М. Середович, Сиракюз	2.00
С. Тиліпський, Квінс	2.00
М. Чаплинський, Ріджвуд	2.00
Л. Фігурський, Сковсдейл	2.00
П. Цілінський, Александрія	2.00
В. Щупляк, Ст. Луіс	2.00
Я. і С. Кривий, Воррен	1.00
М. Свистун, Тооронто	1.00
Л. Н. Телешак, Братфорд	1.00
А. Федій, Едісон	1.00
П. Николишин, Роксбурі	0.60
І. Качмар, Вайтголл	0.50

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСИП СКОЧИПЕЦЬ, член УНС Відд. 247 Б-ва св. Івана Хрестителя в Віллмінґтоні, Дел., помер 6 липня 1977 р. на 88 р. життя. Нар. в 1888 р. в с. Сераківці, Галичина, Україна і став чл. УНС в 1916 р. Залишив у смутку дружину Йосефіну, дочок Елеонору, Дороті і Марію, синів Михайла і Йосифа та вісім внуків. Похорон відбувся 9 липня 1977 р. на цвинтарі Непорочного Зачаття в Черрі Гілл, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СОФІЯ КЛЕБАН, членка УНС Відд. 209 Б-ва св. Михаїла в Картерет, Н. Дж., померла 6 вересня 1977 на 83 р. життя. Нар. в 1890 р. в с. Буківці, пов. Сянок, Україна і став чл. УНС в 1918 р. Залишила у смутку дочок Гелену, Анну; синів Івана і Теодора, 13 внуків та 22 правнуків та сестру Теклю. Похорон відбувся 9 вересня 1977 р. на цвинтарі Розгілл в Лінден, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Матляга, секр.

ЛІДІЯ ОЛЬГА РИБАЛТ, членка УНС Відд. 240 Т-ва ім. Е. Коновальця в Клівленді, Огайо, померла 6 листопада 1977 р. на 25 р. життя. Нар. в 1952 р. в Буенос Айрес, Арґентина і стала чл. УНС в 1955 р. Залишила у смутку батька Ярослава, маму Катерину, дві сестри Христину і Ріту, стрийка і ближчу та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 10 листопада 1977 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Кігічак, секр.

ОЛЬГА ТУРЯНСЬКА, членка УНС Відд. 27 Т-ва Орлик в Нюарку, Н. Дж., померла 21 листопада 1977 р. на 81-му р. життя. Нар. в 1896 р. у Львові, Україна і стала чл. УНС в 1950 р. Залишила у смутку синів Ярослава з дружиною Таїсою і внуками, Івана з дружиною Любою і з внуками, брата Влодка та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 23 листопада 1977 р. на цвинтарі Евергрін в Елізабеті, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Олесницька, секр.

ПЕТРО СТЕБЛЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 170 в Джерзі Сиտі, Н. Дж., помер 11 листопада в 1977 р. на 91 р. життя. Нар. в 1886 р. в с. Росільне, Україна і став чл. УНС в 1916 р. Залишив у смутку синів Василя, Метра, Михайла, дочку Любу і 4 внуків. Похорон відбувся 12 листопада 1977 р. на цвинтарі Святого Хреста в Норт Арлінгтон, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Галина Гаврилюк, секр.

ПАРАСКЕВІЯ ДВОРНЯК, членка УНС Від. 318 С-ва св. Ольги в Нортгемптон, Па., померла 6 листопада 1977 р. на 79 р. життя. Нар. в 1897 р. в Україні і стала чл. УНС в 1917 р. Залишила у смутку мужа Валентина, дочку Ольгу і сина Володимира. Похорон відбувся 8 листопада 1977 р. на українському католицькому цвинтарі св. Івана в Нортгамптоні, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

КАТЕРИНА ПОСАКОВСЬКА, членка УНС Відд. Т-ва ім. І. Франка в Клівленді, Огайо, померла 2 жовтня 1977 р. на 50 р. життя. Нар. в 1927 р. в Білостоку, Україна і стала чл. УНС в 1954 р. Залишила у смутку мужа о. С. Посаківського, сина Степана, дочок Валентину і Гелену, брата Миколу, сестру Анну і родину в Україні. Похорон відбувся 6 жовтня 1977 на Сансет Меморіял цвинтарі в Норт Олмстед, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ФЕДЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 416 Т-ва ім. І. Котляревського в Гамільтоні, Онт., Канада, помер 30 вересня 1977 р. на 61-му р. життя. Нар. в 1916-му р. в Добромилі, Україна і став чл. УНС в 1973 р. Залишив у смутку дружину Руту і синів Михася і Романа. Похорон відбувся 3 жовтня 1977 р. на цвинтарі Голі Сепулчер в Бурлінґтоні.
Вічна Йому Пам'ять!
К. Онуфрик, секр.

ВАСИЛЬ РИБАК, член УНС Відд. 15 Т-ва Україна в Вашінґтоні, Д. К., кол. полковник американської Армії, помер 10 жовтня 1977 р. на 60 р. життя. Нар. в 1918 р. в Ню Йорку, Н. Й. Залишив у смутку дружину Ольгу, синів Марка і Василя, сестру Анну і шваґра Геррі Слободян та ближчу і дальшу родину в Америці. Похорон відбувся на цвинтарі Севен Пайнс Нашинил цвинтарі в Річмонді, Вірджінія.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Зинюк, секр.

ІВАН ЛОБОЙКО, член УНС Відд. 106 Б-ва св. Миколая в Чікаго, Ілл., помер 7 листопада 1977 р. на 88 р. життя. Нар. в 1889 р. в с. Дашава, Україна і став членом УНС в 1922 р. Залишив у смутку дружину Марію, дочок Галину, Ольгу, Тересу Софію і сина Евгена. Похорон відбувся 11 листопада 1977 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаго, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

МИХАЙЛО ПОЛОЗ, член УНС Відд. 464 Т-ва ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., помер 25 жовтня 1977 на 66 р. життя. Нар. в 1911 р. в с. Роштівці, Україна і став членом УНС в 1959 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Мирослава, дочку Марусю, 7 внуків, 1 правнука, 2 братів і 1 сестру в Україні. Похорон відбувся 27 жовтня 1977 р. на цвинтарі Воскресіння.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Хомин, секр.

МИХАЙЛО САВКА, член УНС Відд. 104 Б-ва св. Миколая в Перт Амбой, Н. Дж., помер 12 листопада 1977 на 61 р. життя. Нар. в 1916 р. в Перт Амбой, Н. Дж. і став чл. УНС в 1967 р. Залишив у смутку дружину Анну, матір Домініку, сина Михайла, дочку Ненсі і 3 внуків. Похорон відбувся 15 листопада 1977 р. на українському цвинтарі в Говп Лавн, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН СОКАЛЬСЬКИЙ, член УНС Відд. 342 Т-ва Запорозька Січ в Картереті, Н. Дж., помер 15 січня 1978 р. на 84 р. життя. Нар. 1894 р. в Ґроздів, Галичина і став чл. УНС в 1922 р. Залишив у смутку дружину Софію, дочку Надію, внуків Надію, Христину й Евстахію та правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Кловер Ліф, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
о. Петро Мелех, секр.

АЛФРЕД КОЗАК, член УНС Відд. 292 Б-ва св. Івана Хрестителя в Детройті, Міч., помер 3 січня 1978 р. на 84 р. життя. Нар. в 1893 р. в с. Стопчатів, Україна і став чл. УНС в 1958 р. Залишив у смутку дружину Юстину, братів Едварда, Володимира, Богдана, синів Лева, і Ігоря, сім внуків і одного правнука. Похорон відбувся на цвинтарі ГоліСепулчер, в Совтфілд, Міч.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

АННА ГАРМАШ, членка УНС Відд. 361 Т-ва Дністер в Ню Йорку, Н. Й., померла 2 січня на 78 р. життя. Нар. в с. Носівці, пов. Тернопіль, Україна і стала чл. УНС в 1945 р. Залишила у смутку мужа, дочку Стеллу з мужем Володимиром Вадуцьким, внучку Маріянну та ближчу і дальшу родину в Америці і Україні. Похорон відбувся на цвинтарі Оливна Гора в Маспет, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Іван Пригода секр.

МИХАЙЛО МОХНАЦЬКИЙ, член УНС Відд. 230 Б-ва св. Івана Хрестителя в Янгставн, Огайо, помер 8 січня 1978 на 84 р. життя. Нар. в 1893 р. і став чл. УНС в 1943 р. Залишив у смутку дружину Марію і дочку Олену. Похорон відбувся 11 січня 1978 р. на цвинтарі Кальварія в Янгставні, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

ЮРІЙ БІДОЧКА, член УНС Відд. 427 Т-ва ім. Івана Франка в Ст. Кетринс, Онт., Канада, помер 25 листопада 1977 р. на 79 р. життя. Нар. в 1898 р. в с. Лани, пов. Станиславів, Україна і став чл. УНС в 1959 р. Залишив у смутку дружину Анну, брата Петра, сестру Марію і сестрінка Михайла. Похорон відбувся 27 листопада 1977 р. на цвинтарі Вікторія Лавн в Ст. Кетринс, Онт., Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Дяків, секр.

МАРКІЯН ҐОТЬ, член УНС Відд. 19 Т-ва ім. Д. Галичина в Ню Йорку, Н. Й., помер 5 січня 1978 на 69 р. життя. Нар. в 1909 р. в Гаях біля Львова, і став чл. УНС в 1953 р. Залишив у смутку дружину Софію і сина Івана. Похорон відбувся 9 січня 1978 р. на цвинтарі в Гантері, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Голіят, секр.

МИХАЙЛО ІВАНЮК, член УНС Відд. 39 Т-ва ,,Українська Січ'' в Сиракюзах, Н. Й., помер 19 січня 1978 на 78 р. життя. Нар. в 1900 р. в Рубешові, Україна і став чл. УНС в 1956 р. Залишив у смутку дружину Тамару, дочку Ольгу з мужем Зеновієм, внучки Катрусю і Ірену з мужем та дальшу родину. Похорон відбувся 21 січня 1978 р. на цвинтарі Меморіял Ґарденс в Форт Лавдердайл, Фльорида.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИКОЛА ШАРЕР, член УНС Відд. 351 Б-ва Покров Пресв. Богородиці в Ніягра Фоллс, Н. Й., помер 8 січня 1978 на 74 р. життя. Нар. в 1904 р. в Дусанів, пов. Перемишляни, Україна і став чл. УНС в 1950 р. Залишив у смутку дружину Матильду, дочку Шірлей, одного внука, трьох братів і три сестрі. Похорон відбувся 12 січня 1978 р. на цвинтарі Гейте оф Гевен в Ніягара Фоллс, Н. И.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ФЛЬОРЕНС ЗАГУТА, членка УНС Відд. 112 С-ва Пресв. Богородиці в Пармі, Огайо, померла 15 січня 1978 на 77 р. життя. Нар. в 1900 р. в Україні і стала чл. УНС в 1939 р. Залишила у смутку дальшу родину. Похорон відбувся 17 січня 1978 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Марія Капраль, секр.

ВАКАЦІЇ

ТАРЗАН, Ч. 7916. Несподівана допомога

Ми забезпечили тіло Тоні... Тепер Тед і я розправимося з тими бандитами, які вбили його...

Якщо відшукаємо їхнє летовище, то вони будуть в наших руках!

Нас п'ятеро мусить мусить покрити великий простір цих джунглів...

П'ятеро?!
Так! Мавпа Нкіма, слон Тантор, я, Тарзан, і ви обидва... це разом п'ятеро!